

بسم الله الرحمن الرحيم

نظرات استدلالی شورای نگهبان

در بررسی

لایحه موافقتنامه همکاری در زمینه قرنطینه گیاهی و حفظ نباتات بین دولت

جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری تاجیکستان

لایحه موافقتنامه همکاری در زمینه قرنطینه گیاهی و حفظ نباتات بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری تاجیکستان

مصوب ۱۳۹۰/۱۲/۱۵

مقدمه

لایحه «موافقتنامه همکاری در زمینه قرنطینه گیاهی و حفظ نباتات بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری تاجیکستان» که بنا به پیشنهاد وزارت جهاد کشاورزی به هیئت وزیران ارائه شده بود، در تاریخ ۱۳۸۳/۱۲/۹ در این هیئت به تصویب رسید و برای طی تشریفات قانونی و تصویب به مجلس شورای اسلامی ارسال شد. در مقدمه توجیهی این لایحه آمده است: به منظور حفاظت بیشتر از قلمرو کشور در مقابله با ورود ارگانیزم‌های خسارت‌زای قرنطینه گیاهی و کاهش پیامدهای زیان‌بار ناشی از اثرات آنها و نیز تسهیل روند تجارت متقابل، تبادل بذر، نهال و کالاهای دیگری که مشمول مقررات قرنطینه گیاهی دو کشور ایران و تاجیکستان می‌شوند، این لایحه برای طی تشریفات قانونی به مجلس شورای اسلامی تقدیم می‌شود. این لایحه در تاریخ ۱۳۸۶/۱/۲۸ به تصویب مجلس هفتم رسید، لیکن به دلیل فقدان ضمایم و عدم ترجمه اسناد آن به فارسی، به شورای نگهبان ارسال نشد؛ لذا نائب رئیس مجلس شورای اسلامی در تاریخ ۱۳۸۶/۵/۱۶ ضمایم مذکور و ترجمه فارسی آنها را از معاونت حقوقی و امور مجلس ریاست جمهوری درخواست کرد. پس از وصول ضمایم و ترجمه اسناد، این موافقتنامه برای بررسی به صورت یک شوری در تاریخ ۱۳۸۷/۴/۲ به کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی به عنوان کمیسیون اصلی ارجاع شد که کمیسیون مزبور آن را در جلسه ۱۳۹۰/۸/۱ پس از بحث و بررسی با اصلاحاتی به تصویب رساند. مجلس شورای اسلامی نیز در تاریخ ۱۳۹۰/۱۲/۱۵، مصوبه مزبور را با اصلاحاتی تصویب و برای طی مراحل قانونی مقرر در اصل ۹۴ قانون اساسی به شورای نگهبان ارسال کرد. پس از وصول مصوبه به شورای نگهبان، این شورا در جلسه ۱۳۹۰/۱۲/۲۴ پس از بررسی مصوبه، عدم مغایرت آن را با موازین شرع و قانون اساسی طی نامه شماره ۹۰/۳۰/۴۶۱۶۹ مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۲۵ به مجلس شورای اسلامی اعلام کرد.

تاریخ مصوبه مجلس شورای اسلامی: ۱۳۹۰/۱۲/۱۵^۱

۱. مصوبه مذکور طی نامه شماره ۵۵۴/۷۶۲۶۸ مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۲۰ به شورای نگهبان ارسال شده و اظهار نظر شورا راجع به آن، طی نامه شماره ۹۰/۳۰/۴۶۱۶۹ مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۲۵ به مجلس شورای اسلامی اعلام شده است.

ماده واحده- موافقتنامه همکاری در زمینه قرنطینه گیاهی و حفظ نباتات بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری تاجیکستان مشتمل بر یک مقدمه، سیزده ماده و فهرست ضمیمه آن به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می‌شود.

تبصره- اجرای مواد (۱) و (۱۳)^۱ و ماده (۱۱)^۲ در مورد جمهوری اسلامی ایران به ترتیب منوط به رعایت اصل هفتاد و هفتم (۷۷) و یکصد و سی و نهم (۱۳۹) قانون اساسی است.

...

ماده ۱-

۱- از نظر این موافقتنامه اصطلاح «ارگانیزم‌های قرنطینه‌ای» اطلاق می‌شود به هرگونه از انواع، نژادها یا نمونه‌های زیستی عوامل گیاهی، حیوانی یا پاتوژنتیک که به گیاهان یا فرآورده‌های گیاهی آسیب می‌رساند و اهمیت اقتصادی بالقوه‌ای برای منطقه‌ای که بدین وسیله به خطر افتاده، دارد و هنوز در آن منطقه وجود ندارد یا در منطقه وجود دارد اما به طور گسترده شیوع نیافته است و به عنوان مواد قرنطینه‌ای که توسط مقررات عمومی الزام‌آور طرف‌ها که به عنوان پیوست، ضمیمه این موافقتنامه می‌باشد، به طور رسمی تحت کنترل قرار دارد.

...

دیدگاه مغایرت

به موجب اصل پانزدهم قانون اساسی کلیه اسناد، مکاتبات و متون رسمی باید به زبان و خط فارسی باشد. بدین لحاظ از آنجا که در متن مصوبه، از جمله در بند (۱) ماده (۱) از برخی اصطلاحات غیرفارسی مانند «ارگانیزم» و «پاتوژنتیک» استفاده شده است، این مصوبه با اصل ۱۵ قانون اساسی در تغایر است.

۱. «ماده ۱۳-

۱- این موافقتنامه سی روز پس از تاریخ دریافت آخرین اطلاعیه طرف‌ها مبنی بر تکمیل تشریفات داخلی آنها که برای لازم‌الاجراء شدن این موافقتنامه ضروری است، لازم‌الاجراء خواهد شد.

۲- این موافقتنامه برای یک دوره پنج‌ساله معتبر می‌باشد و خود به خود برای دوره‌های پنج‌ساله بعدی تجدید خواهد شد. پس از انقضای دوره پنج‌ساله اولیه، هر یک از طرف‌ها می‌تواند در هر زمان با ارائه پیش‌آگهی شش‌ماهه، آن را فسخ نماید.

۳- طرف‌ها می‌توانند با موافقت یکدیگر مفاد این موافقتنامه را تغییر داده یا اصلاح نمایند. این تغییرات و اصلاحیه‌ها طبق بند (۱) این ماده لازم‌الاجراء خواهد شد.

۲. «ماده ۱۱- تمامی اختلافات مربوط به تفسیر و اجرای این موافقتنامه توسط متخصصین طرف‌ها از طریق انجام مشاوره حل و فصل خواهد شد. در صورت عدم حل و فصل اختلاف از طریق مشاوره، مراتب از طریق مجاری دیپلماتیک حل و فصل خواهد شد.

نظر شورای نگهبان

تذکر: در متن مصوبه از بعضی واژه‌ها و عبارت‌های غیرفارسی استفاده گردیده، چنانچه معادل فارسی واژه‌های مذکور وجود دارد لازم است جایگزین گردد.

نظر نهایی شورای نگهبان: مصوبه مجلس در خصوص لایحه موافقتنامه همکاری در زمینه قرنطینه گیاهی و حفظ نباتات بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری تاجیکستان، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.